

LANDVÆSENSNÆVNET FOR ULFBORG-HIND m.fl. HERREDER,
(retskreds nr. 93, Ringkøbing)

Kendelse af 16. juni 1972 i sag nr. 596

Dræning af Sivbjerg mose

Ved skrivelse af 3. maj 1972 har distriktsbestyrer O. Kirk Jacobsen på vegne fabrikant Røjkjær Frich, Hvide Sande, og kartoffeleksportør Wendelbo Larsen, Billund indbragt for landvæsensnævnet for retskreds nr. 93, Ringkøbing ved nævnets formand fhv. gdr. Gunnar Toft, Hee en sag om dræning af Sivbjerg mose Nr. Lyngvig, Holmsland Klitsogn.

Ved sagens behandling for nævnet har deltaget nævnsmændene gdr. Jens A. Poulsen, Klegod, og gdr. Niels Bach, Rindum, idet en nævnsmand for Holmsland kommune gdr. Vagn Tang, Bredmose, Bandsby var forhindret.

Som teknisk sagkyndig og sekretær har nævnet antaget amtsvandingeniør Erik Nørgård, Ringkøbing.

A. Det forelagte projekt.

Med rekvirentens ovennævnte skrivelse (bilag 1) fulgte:

- bilag 2: Beskrivelse og Overslag, Lodsejer- og arealfortegnelse
- bilag 3: Fotokopi af bekendtgørelse om etablering af nedsivningsanlæg
- bilag 4: Kortkopi 1:25 000
- bilag 5: Oversigtskort 1:2000

Projektet omfatter afvanding af et areal som ifølge retningsplan og byplanvedtægt er udlagt som sommerhusområde. Arealet ønskes afvandet til en sådan dybde, at husspildevand kan udledes gennem sivedræn i de enkelte parceller. En forudsætning for tilladelse til etablering af nedsivningsanlæg i området er ifølge indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 98 af 20. marts 1970 om etablering af nedsivningsanlæg, at højeste grundvandsstand er mindst 1 m under terræn.

Arealet, som udgør ca. 14,5 ha, agtes afvandet til en dybde af 1,20-1,30 m ved et ledningsnet af \emptyset 20 til \emptyset 40 cm landbrugsrør, der pakkes med "fibertex" og savsmuld.

I projektet er regnet med, at et eksisterende rørgennemløb under amtsvejen Søndervig-Hvide Sande erstattes af ny større og dybere liggende underløb, samt at et eksisterende vandløb herfra til Ringkøbing Fjord skal forlægges og rørlægges på en strækning af ca. 350-400 m øst for Amtsvejen.

Omkostningerne ved projektets gennemførelse er anslået til 92.000,- kr.

B. Møde den 24. maj 1972.

Efter forudgående indkaldelse ved anbefalet brev til de i bilag 2 nævnte lodsejere samt de i bilag 1 nævnte myndigheder holdt nævnet besigtigelse af de berørte arealer, herunder afløbsgrøften.

I besigtigelsen deltog foruden nævnet Amtslæge Vagn Christensen, ingeniør Andersen, Holmsland kommune, diskriktsingeniør Bruun, Ringkøbing amts vejvæsen, rekvirenterne og 2 lodsejere.

Mødet fortsattes på Sømandshjemmet i Hvide Sande kl. 14³⁰, hvor der foruden ovennævnte var mødt Peter Juul, Fredningsplanudvalget for Ringkøbing amt, lodsejerne Røjkjær Frich, I Wendelbo og Bent Haar.

Gunnar Toft åbnede mødet og konstaterede herunder at dette var lovligt indvarslet. Han oplæste bilag 1 og bekendtgjorde, at han havde modtaget skriftlig henvendelse fra lodsejerne Ester Markussen, bilag 6 og Oluf Lodberg, bilag 7.

Ester Markussen ønskede at få nærmere oplysning om projektet, og ønskede det eventuelle arbejde ved huset udført udenfor månederne juli-august.

Oluf Lodberg ønskede at deltage i projektets gennemførelse.

Kirk Jacobsen forelagde projektet, og redegjorde herunder for afvandsforholdene i området; Interessegrænsen for projektet var fastsat ud fra undersøgelse af grundvandstandens dybde under terræn. Terrænet er beliggende ca. 3 m over DNN, hvilket muliggør afvanding til ca. 1,30 m under terræn. Det nye underløb under amtsvejen skulle etableres ca. 90 cm under det nuværende underløb.

Han anmodede på rekvirenternes vegne nævnet om at tage stilling til, om der fremover skulle være forskellig ordning for afløb fra eksisterende helårsbebyggelse og fremtidig bebyggelse i området.

Som grundlag for fordeling af anlægsudgiften til projektet foreslog han at anvende det interesserede areal, idet udgiften så kunne fordeles ligeligt efter areal svarende til en udgift på ca. 920 kr. for en sommerhusgrund på ca. 1450 m².

Distriktsingeniør Bruun udtalte for Amtets Vejvæsen, at man ville kræve at vejen retableres i nuværende skikkelse, at kun halvdelen af vejbanen må opgraves ad gangen, og at rekvirenten forinden arbejdets påbegyndelse i vejarealet, kunne henvende sig til amtsvejvæsenet for, aftale om nærmere betingelser for arbejdet.

Han betvivlede, at det i projektet forudsatte beløb på 2500,- kr. var tilstrækkeligt, og henstillede i øvrigt, at den projekterende undersøgte muligheden for at presse rør under vejen i stedet for at grave vejen op.

Amtslæge Vagn Christensen fremhævede erfaringer med sivebrønde på klitten og ønskede, at det i en eventuel kendelse blev sikret, at

mindste afstand mellem nedsivningsanlæg og drænledninger skal være 25 m samt at udledning af spildevand til ledningerne forbydes. Han ønskede af hensyn til fjordens vandkvalitet så kort en strækning som muligt af vandløbet rørlagt.

Den teknisk sagkyndige nærede betænkelighed ved den forudsatte drænavstand på indtil 120-130 m og henstillede at linieføring for supplerende dræn sikredes før etablering af siveanlæg.

Det oplystes, at afløbsgrøften fra amtsvejen mød øst er kommunevandløb, og at kommunalbestyrelsen ikke ønskede at være rekvirent for projektet, men kommunen havde intet at indvende imod, at rekvirenten fik tilladelse til at regulere og rørlægge vandløbet som foreslået.

Peter Juul udtalte, at Fredningsplanudvalget ville deltage i projektet på lige fod med de øvrige lodsejere.

Ingeniør Andersen oplyste, at nogle lodsejere i nærheden havde henvendt sig til kommunen for at høre om muligheden for at komme med i projektet. Kommunens vandforsyningsledning vest for amtsvejen måtte ikke beskadige under arbejdets udførelse.

Kirk Jacobsen mente at drænavstanden var tilstrækkelig, men hvis det ønskedes, kunne man efter arbejdets udførelse foretage grundvandspejlinger, og om nødvendigt foretage supplerende dræning. Det ville være mest enkelt, om nærværende projekt udførtes som foreslået, og at andre lodsejere udenfor interesseområdet fik deres afvanding ordnet selvstændigt.

Der herskede tvivl om, hvorledes afløbsforholdene var for nogle eksisterende huse indenfor interesseområdet, ligesom det nøjagtige ledningsforløb over matr. nr. 196u var uklart, hvorfor det aftaltes, at dette ledningsforløb inden næste møde skulle afsættes i marken med pæle, samt at den projekterende snarest muligt skulle kontakte ejerne af helårsbeboelserne i området for at få en aftale om deres fremtidige afløbsforhold.

Røjkjær Frich og Wendelbo Larsen erklærede, at matr. nr. 97g, hvor det eksisterende hus er beliggende udenfor interesseområdet, burde holdes uden for projektet. En fejl i lodsejerfortegnelsen vedrørende matr. nr. 196d blev rettet.

Mødet sluttede med at nævnsformanden erklærede, at sagen, da der ikke var konstateret indvendinger imod projektet, ville blive taget op til fortsat behandling tirsdag den 13. juni kl. 14⁰⁰ på Sømandshjemmet i Hvide Sande. Han opfordrede rekvirenten til at forelægge forslag til udgiftsfordeling, baseret på interesseret areal, ligesom der skulle forelægges forslag til finansiering og fremtidig vedligeholdelse af anlægget.

Nævnet har den 31. maj 1972 modtaget skrivelse fra Fredningsplanudvalget (bilag 8), der oplyser, at det i projektet beregnede interesseom-

råde går udenfor det område, som ifølge byplanvedtægt er udlagt som sommerhusområde. Fredningsplanudvalget ønsker kun at deltage i projektet med det areal, som kan udstykkes til sommerhusgrunde.

Møde den 13. juni 1972.

I mødet deltog landvæsensnævnet, rekvisitionerne I Wendelbo Larsen og Røjkjær Frich, den projekterende distriktsbestyrer O. Kirk Jacobsen og kommuneingeniør Fjord Larsen, Holmsland kommune.

Der fremlagdes:

- bilag 9: Erklæring med underskrift af 6 lodsejere
- bilag 10: Skrivelse fra Hedeselskabet, Videbæk
- bilag 11: Ændret overslag dateret 8. juni 1972
- bilag 12: Ændret forslag til partsfordeling
- bilag 13: Oversigtskort 1:2000

Den projekterende gennemgik det ændrede projekt, herunder omtaltes ændret linieføring for hovedledningen som følge af et underløb under amtsvejen nu forventes presset under vejen i stedet for som oprindeligt planlagt etableret ved gennemgravning, som følge af aftale med ejeren af matr. nr. 196u, og med lodsejer nr. 13 John Madsen.

Som følge af, at en del af det staten tilhørende areal var uden interesse i afvandringsarbejdet foresloges dette areal udtaget fra udgiftsfordeling, men den i arealet projekterede ledning anbefales udført af hensyn til drænsystemets effektivitet i det nordvestlige område.

Efter drøftelse af sagen optoges denne til kendelse at afsige fredag den 16. juni 1972 kl. 13⁰⁰ på amtsvandinspektoratets kontor i Ringkøbing.

LANDVÆSENSNÆVNETS BESTEMMELSER

C Teknisk bestemmelser.

Landvæsensnævnet tiltræder, at en forudsætning for det omhandlede sommerhusområdes benyttelse til ferieboliger er, at grundvandstanden i området sænkes.

Idet landvæsensnævnet finder det forelagte projekt, som ændret ifølge ovennævnte bilag 10 - 13, egnet, godkendes dette til udførelse, idet følgende vil være at iagttage:

- 1: Det projekterede dræningsanlæg skal etableres i en sådan dybde, at der indenfor interesseområdet opnås en maksimal grundvandsstand på 1 m under terræn.
- 2: De eksisterende septic- og trixtanke på matr. nr. 193e, 193æ, 196d, 197b og 197g skal efter samråd med Holmsland kommunes bygningsmyndighed på anlæggets bekostning sættes i forskriftsmæssig stand, og

gives afløb til den ved projektet etablerede hovedledning.

- 3: Helårsbeboelsen på matr. nr. 197c, tilhørende Christen Madsen har på nuværende tidspunkt spildevandsafløb til nedslivningsanlæg på egen grund. Ejendommen er omfattet af rekvirentens tilbud, jævnfør bilag 9.
- Såfremt ejendommens ejer ønsker at benytte sig af dette tilbud må projektet for etablering af afløb fra ejendommen være indbragt for landvæsensnævnet inden den 15. juli 1972.
- 4: Ud over de under punkt 2 nævnte afløb for mekanisk rensede spildevand må der ikke fremtidigt uden landvæsensrettens godkendelse tilsluttes spildevandsafløb til det ved projektet etablerede dræningssystem.
- 5: I henhold til Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 98 af 20. marts 1970 som ændret ved Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 329 af 6. juli 1971 kan nedslivningsanlæg kun tillades etableret på egen grund mindst 5 m fra bygninger og skel, 25 m fra vandløb og 25 m fra andet nedslivningsanlæg. I øvrigt henvises til bekendtgørelsens bestemmelser.
- 6: Forinden arbejdet i amtsvejens areal påbegyndes skal vilkår for rør- underløbets udførelse indhentes hos Ringkøbing Amts Vejvæsen.
- 7: Forinden passage af Holmsland kommunes vandforsyningsledning på vestsiden af amtsvejen skal vilkår for passagen indhentes hos kommunens tekniske forvaltning.
- 8: Eksisterende dræninger, som påtræffes under arbejdets udførelse, skal føres til brønd i de nye ledninger.
- 9: Arbejdet skal påbegyndes snarest muligt, og under hensyn til de bedste og billigste arbejdsvilkår i sommerperioden bestemmes, i henhold til § 35 stk. 3 i lov om landvæsensretter, at ankefristen ikke skal have opsættende virkning.

Arbejdet skal være afsluttet senest 15. september 1972.

- 10: Med hensyn til beplantning m.v. henvises til bestemmelserne i Vandløbslovens § 101.

D: Erstatninger.

Der påregnes ikke ved gennemførelse af nærværende projekt at opstå ulemper, for hvilke der ydes erstatninger. Skulle der imidlertid under arbejdets udførelse forvoldes skade, som ønskes erstattet, må krav herom fremsættes for og afgøres ved forhandling med lodsejerudvalget. Såfremt forlig ikke opnås, fastsættes erstatningen af landvæsensnævnet.

E. Økonomiske bestemmelser.

Samtlige med projektets gennemførelse forbundne omkostninger, der er anslået til 92.000,- kr. afholdes af de interesserede arealers ejere i henhold til følgende partsfordeling

matr. nr.	Ejer	Partstal
193a	Staten v/Fredningsplanudvalget for Ringkøbing amt	12.234
97h, 97k, 195c 195u, 195ac, 195ad	I. Wendelbo Larsen, Billund	43.064
193e	Karen Kirstine Frich, Nr. Lyngvig	12.723
196t, 197e 197m, 197k	Røjkjær Frich, Hvide Sande	13.621
196b	Bent Bonde Graversen, København	5.791
197a	Oluf Lodberg, Herning	<u>4.567</u>
		92.000

Til at forestå arbejdets udførelse nedsættes et lodsudvalg bestående af I. Wendelbo Larsen, Billund og Røjkjær Frich, Hvide Sande, der bemyndiges til på samtlige lodsejeres vegne, til finansiering af de med arbejdets udførelse forbundne udgifter, at oprette en kassekredit i Ringkøbing Bank's Hvide Sande afdeling.

Når arbejdet er udført og regnskabet afsluttet, tilstiller lodsejerudvalget opgørelse til de i partsfordelingslisten anførte lodsejere og de endelige beløb forfalder til kontantbetaling senest en måned efter at opgørelse er modtaget.

F. Vedligeholdelse

Den fremtidige vedligeholdelse af hovedledningsstrækningen øst for amtsvejen, der erstatter en del af kommunevandløb nr. 25 påhviler Holmsland kommune. Det henstilles at kommunen efter arbejdets afslutning søger regulativ for vandløbet rettet i overensstemmelse med de tilvejebragte forhold.

Vedligeholdelse af de øvrige ved projektet etablerede drænledninger påhviler de til enhver tid værende ejere af de interesserede arealer med lige store beløb pr. parcel, der ligger helt eller delvis indenfor interesseområdet.

Arealerne er indkredset med grøn linie på et til denne kendelse hæftet oversigtskort.

Ved eventuel udstykning af parceller fra matr. nr. 193e øst for amtsvejen forfalder til betaling et beløb pr. m² grund svarende til endelig dræningsudgift pr. m² af det interesserede areal i nærværende projekt.

Beløbet indbetales til den grundejerforening, som skal administrere den fremtidige vedligeholdelse af veje og drænelinger i området, og skal anvendes til dækning af vedligeholdelsesudgifter for dræningsanlægget.

G. Andre bestemmelser.

Når arbejdet er udført indsender lodsejerudvalget til landvæsensnævnets formand en kortfattet beretning om arbejdets udførelse jfr. vandløbslovens § 28. Samtidig fremsendes ajourførte planer.

Tilsyn med arbejdets udførelse forestås foruden af den projekterende af Holmsland kommunes tekniske forvaltning.

T H I B E S T E M M E S

De foran anførte arbejder vil være at udføre, anlægget at vedligeholde og udgifterne at betale som foran bestemt.

Udgift til sagens behandling for landvæsensnævnet betales af rekvisiterne senest 14 dage efter modtaget opgørelse fra nævnsformanden.

Jens A. Poulsen
Jens A. Poulsen

Gunnar Toft
Gunnar Toft

Niels Bach
Niels Bach

Eventuel begæring om påanke af nærværende kendelse må indgives til Landvæsenkommissionen, Dommerkontoret, Ringkøbing inden 4 uger fra kendelsens afsigelse.

For Afskriftens Rigtighed attestere

Hee d. 25/6 1972
Gunnar Toft
Formd. for Landvæsensnævnet

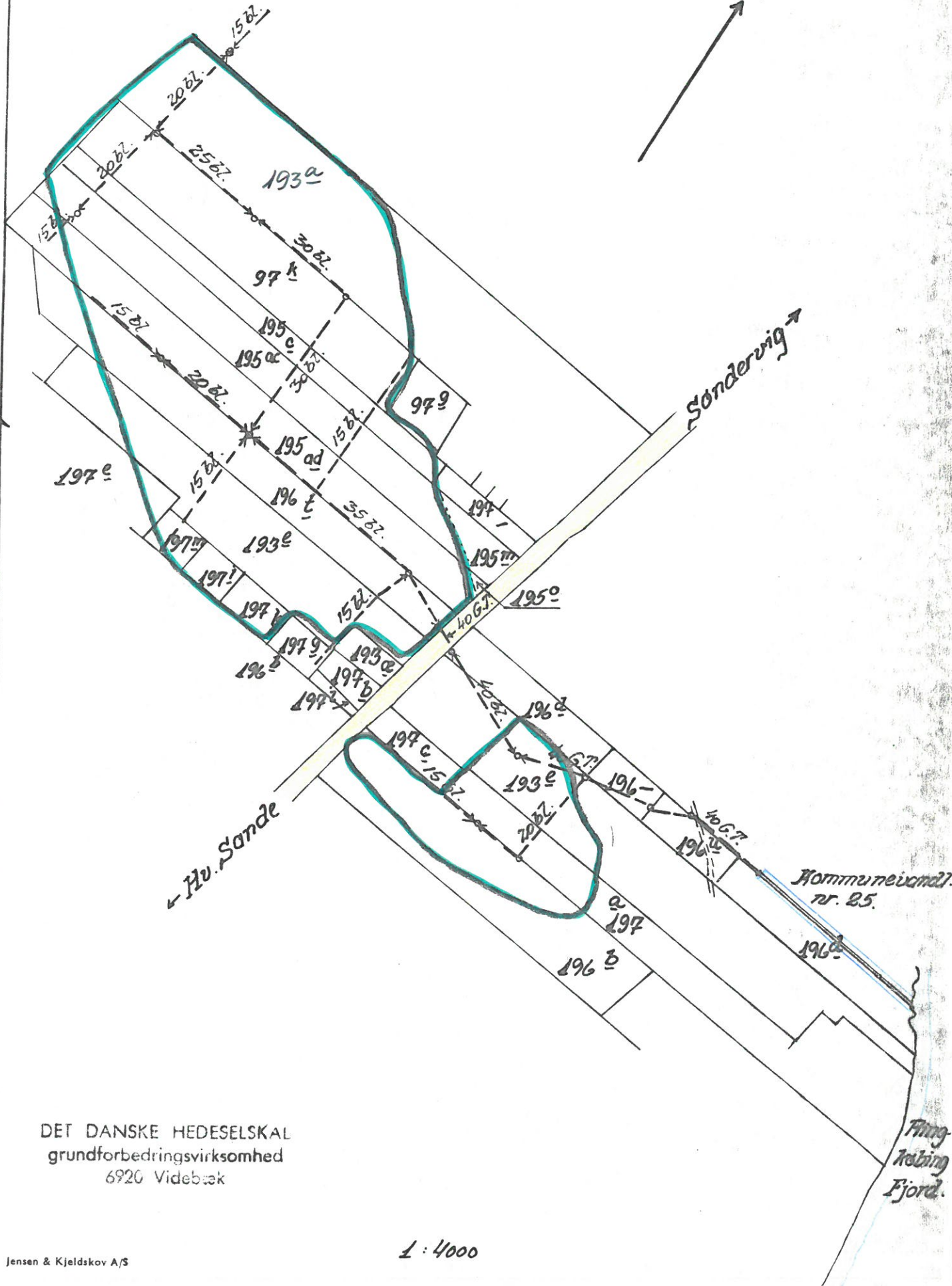
LANDVÆSENSNÆVNE
FOR ULFBORG-HIND HERRED

Gunnar Toft

mtr. nr. 193 e og 195 e m.fl. Søgård Heg. m.m. Holms-lands H175092
attesteres herved. Videbæk d. 28/6 1972
Navn: O. Kirk Jacobsen

Justitsministeriets genpartkalkuleret. Til kort.

DET DANSKE HEDESLSKAL
grundforbedringsvirksomhed
6920 Videbæk

1 : 4000